

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
“ 01 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВІДНОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ
Для студентів

Спеціальності: 227 – Фізична терапія, ерготерапія
Освітнього рівня: Другий (магістерський)
Освітньої програми: 227.00.04 Фізична терапія
Спеціалізації:

Київ - 2021

Розробники:

Харченко Г.Д., к.н.ф.в.с., доцент кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології.

Викладачі:

Харченко Г.Д., к.н.ф.в.с., доцент кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології
Протокол від 12.01.2021 р. №1

Завідувач кафедри (Валентин Савченко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з грантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 227.00.04 «Фізична терапія, ерготерапія».
___. ___. 2021 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) (Валентин Савченко)
(підпис)

Робочу програму перевірено
___. ___. 2021 р.

Заступник директора/декана (Оксана Комоцька)
(підпис)

Пролонговано :

На 2021/2022 н.р. (Савченко ВМ). «30» 08, 2021 р., протокол № 7
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	5, 6	
Семестр	10, 11	
Кількість модулів	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	40	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	42	
Форма семестрового контролю	Іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – сформувати цілісне уявлення та систему спеціальних знань про відновні технології у фізичної терапії.

Завдання дисципліни:

1. КЗ-1. Сформувати здатність до аналізу будови, нормального та індивідуального розвитку людського організму та його рухових функцій.
2. СК-1 Здатність розуміти складні патологічні процеси та порушення, які піддаються корекції заходами фізичної терапії.
3. СК-2 Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/клієнта, перебіг захворювання, принципи та характер лікування.
4. СК-4 Здатність проводити фізичну терапію осіб різного віку, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.
5. СК-6 Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.
6. Надати знання про основні відновні технології у фізичної терапії, профілактики та реабілітації.
7. Надати знання про застосування відновних технологій у фізичної терапії з метою діагностики стану людини.
8. Надати знання про теоретичні та практичні відновні технології у фізичної терапії

9. Надати знання про особливості застосування відновних технологій у фізичної терапії для оздоровлення, профілактики та реабілітації; показання та протипоказання до їх застосування.

10. Надати знання про комбіноване та поєднане застосування відновних технологій у фізичної терапії.

11. Надати знання про остеопатію, як один з відновних технологій у фізичної терапії

12. Навести декілька базових діагностичних та реабілітаційних методів остеопатії.

3. Результати навчання за дисципліною

1. ПР-2 Демонструвати здатність проводити фізичну терапію пацієнтів / клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями.

2. ПР-4 Демонструвати уміння виконувати обстеження пацієнтів / клієнтів різних нозологічних груп, використовуючи відповідний інструментарій.

3. ПР-5 Демонструвати уміння формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.

4. ПР-6 Демонструвати уміння реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до фізичного стану пацієнта/клієнта, результатів обстеження, наявних ресурсів і оточення.

5. ПР-7 Демонструвати уміння здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програм фізичної терапії.

6. ПР-8 Демонструвати уміння коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів.

7. ПР-9 Демонструвати уміння вербального і невербального спілкування з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

8. ПР-11 Демонструвати уміння прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології.

9. ПР-12 Постійно дотримуватись безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта/клієнта.

10. ПР-13 Демонструвати уміння проводити самостійну практичну діяльність за фахом.

11. Сформувати здатність пояснити та проаналізувати анатомічну будову та функції людського організму, визначити та описати біологічні, медичні, педагогічні та соціальні аспекти фізичної терапії, застосувати ці знання на практиці.

12. Знати та вміти застосовувати у своїй практичній діяльності знання відновних технологій у фізичної терапії з метою діагностики стану людини.

13. Знати та вміти застосовувати у своїй практичній діяльності знання про відновні технології у фізичної терапії з метою оздоровлення, профілактики та реабілітації. Знати показання і протипоказання до їх застосування.

14. Знати та вміти застосовувати у своїй практичній діяльності знання про різні відновні технології у фізичної терапії на організм людини.

15. Мати практичні навички застосування основних методів відновних технологій у фізичної терапії для оздоровлення, профілактики та реабілітації.

16. Знати та вміти застосовувати у своїй практичній діяльності знання про остеопатію, використовувати деякі базові діагностичні та реабілітаційні методи остеопатії для оздоровлення та реабілітації.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
5 курс 10 семестр							
Змістовий модуль 1. Вступ до остеопатії. Деякі питання застосування засобів остеопатії у фізичній реабілітації.							
Тема 1. Вступ до остеопатії. Історія, розділи, принципи остеопатії.	4	2					2
Тема 2. Клінічне остеопатичне обстеження пацієнта.	6	2					4
Тема 3. Підходи в побудові сеансу остеопатії.	4	2					2
Тема 4. Флексійний тест стоячи. Інтерпретація флексійного тесту стоячи	6			2			4
Тема 5. Флексійний тест сидячи. Інтерпретація флексійного тесту сидячи.	8			2			6
Модульний контроль	2						
Разом	30	6		4			18
6 курс 11 семестр							
Змістовий модуль 2. Поняття о техниках остеопатії. Основні анатомічні терміни.							
Тема 6. Принципи холізму в остеопатії.	4	2					2
Тема 7. Осі і площини людського тіла. основні анатомічні терміни.	4	2					2
Тема 8. Поняття о техниках остеопатії прями,	4	2					2

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
непрямі та комбіновані. Основні анатомічні терміни.							
Тема 9. Клінічне остеопатичне обстеження пацієнта у фронтальній та сагітальній площині.	4			2			2
Тема 10. Тест п'яти ліній. Інтерпретація тесту п'яти ліній.	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	22	6		4			10
Змістовий модуль 3. Поняття про артикуляції. Артикуляційні техніки на верхній кінцівці, методика виконання.							
Тема 11. Соматична дисфункція. Види бар'єрів.	2	2					
Тема 12. Поняття про артикуляції та артикуляційні техніки. Показання та протипоказання к артикуляції.	4	2					2
Тема 13. Артикуляції на верхній кінцівці.	4			2			2
Тема 14. Артикуляції на суглобах поясу верхньої кінцівки	4			2			2
Тема 15. . Артикуляції на суглобах вільної верхньої кінцівки.	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	20	4		6			8
Змістовий модуль 4. Артикуляційні техніки на нижній кінцівці, методика виконання.							
Тема 16. Пальпаторні орієнтири і фізіологія руху.	2	2					
Тема 17. Фасція.	2	2					
Тема 18. Артикуляції на нижній кінцівці.	4			2			2
Тема 19. Артикуляції на суглобах поясу нижньої кінцівки.	4			2			2
Тема 20. Артикуляції на суглобах вільної нижньої кінцівки	4			2			2
Модульний контроль	2						

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Разом	18	4		6			6
Семестровий контроль	30						
Усього	120	20		20			42

5. Програма навчальної дисципліни

5 курс 10 семестр

Змістовий модуль 1. Вступ до остеопатії. Деякі питання застосування засобів остеопатії у фізичній реабілітації.

Лекція 1. Вступ. Історія остеопатії. Принципи остеопатії.

Основні питання / ключові слова: остеопатія, системний підхід до людського тіла, три основних напрямки остеопатії, чотири основні принципи остеопатичної медицини.

Лекція 2. Клінічне остеопатичне обстеження пацієнта.

Основні питання / ключові слова: остеопатія, системний підхід до людського тіла, остеопатичне обстеження, соматична дисфункція, глобальні активні тести.

Лекція 3. Підходи в побудові сеансу остеопатії.

Основні питання / ключові слова: Протокольний підхід. Локальний підхід. Прицільний підхід. Ресурсний підхід.

Практичне заняття 1. Флексійний тест стоячи (з розвантаженням задньої групи м'язів стегна при необхідності). Інтерпретація флексійного тесту стоячи.

Основні питання / ключові слова: Флексійний тест стоячі, вирівнювання «довжини ніг».

Рекомендована література

1. Andrew Taylor Still Do Osteopathy Research and Practice / Andrew Taylor Still Do. Copyright, 1910. – 494 p.

2. Катрін Род де Вершер. Руководство по остеопатии / Катрін Род де Вершер, Бертран Шнайдер. – К. : Феникс, 2015. – 256 с.

3. Маршандиз Ж. Информационная остеопатия. Методика «Прислушиваясь к телу» / Ж. Маршандиз, А. Маршандиз. - М. : Эксмо, 2019. - 192 с.

4. Мирошниченко Д.Б. Артикуляционные техники / Д.Б. Мирошниченко. - Казань : «Анкор», 2014. – 85 с.
5. Новосельцев С.В. Клиническая остеопатия. Висцеральные техники / С.В. Новосельцев. - СПб : ООО «Фолиант», 2013. – 296 с.
6. Стоддарт Алан, Учебник остеопатических техник. Пер. и науч. ред. О.Н. Лукаша. – Алматы : Аркаим, 2002. – 304 с.

Практичне заняття 2. Флексійний тест сидячи. Інтерпретація флексійного тесту стоячи і сидячи.

Основні питання / ключові слова: Флексійний тест сидячи. «Втеча» великого пальця.

Рекомендована література:

1. Andrew Taylor Still Do Osteopathy Research and Practice / Andrew Taylor Still Do. Copyright, 1910. – 494 p.
2. Катрін Род де Вершер. Руководство по остеопатии / Катрін Род де Вершер, Бертран Шнайдер. – К. : Феникс, 2015. – 256 с.
3. Маршандиз Ж. Информационная остеопатия. Методика «Прислушиваясь к телу» / Ж. Маршандиз, А. Маршандиз. М. : Эксмо, 2019. - 192 с.
4. Мирошниченко Д.Б. Артикуляционные техники / Д.Б. Мирошниченко. - Казань : «Анкор», 2014. – 85 с.
5. Новосельцев С.В. Клиническая остеопатия. Висцеральные техники / С.В. Новосельцев. СПб : ООО «Фолиант», 2013. – 296 с.
6. Стоддарт Алан, Учебник остеопатических техник. Пер. и науч. ред. О.Н. Лукаша. – Алматы : Аркаим, 2002. – 304 с.

6 курс 11 семестр

Змістовий модуль 2. Поняття о техниках остеопатії. Основні анатомічні терміни.

Лекція 4. Принципи холізму в остеопатії.

Основні питання / ключові слова: остеопатія, холістичні аспекти, принцип холізма, як основа остеопатії.

Лекція 5. Осі і площини людського тіла, основні анатомічні терміни.

Основні питання / ключові слова: Сагітальна вісь, фронтальна вісь, вертикальна вісь. Орієнтирами в анатомії є лінії, осі і площини.

Лекція 6. Поняття о техниках остеопатії прямі, непрямі та комбіновані. Основні анатомічні терміни.

Основні питання / ключові слова: Остеопатична маніпуляторна терапія (ОМТ), соматична дисфункція, прямий метод (D/DIR) непрямий метод (I/IND).

Практичне заняття 3. Клінічне остеопатичне обстеження пацієнта у фронтальній та сагітальній площині.

Основні питання / ключові слова: фронтальна площина, сагітальна площина, остеопатичне обстеження.

Рекомендована література:

1. Andrew Taylor Still Do Osteopathy Research and Practice / Andrew Taylor Still Do. Copyright, 1910. – 494 p.
2. Катрін Род де Вершер. Руководство по остеопатии / Катрін Род де Вершер, Бертран Шнайдер. – К. : Феникс, 2015. – 256 с.
3. Маршандиз Ж. Информационная остеопатия. Методика «Прислушиваясь к телу» / Ж. Маршандиз, А. Маршандиз. М. : Эксмо, 2019. - 192 с.
4. Мирошниченко Д.Б. Артикуляционные техники / Д.Б. Мирошниченко. - Казань : «Анкор», 2014. – 85 с.
5. Новосельцев С.В. Клиническая остеопатия. Висцеральные техники / С.В. Новосельцев. СПб : ООО «Фолиант», 2013. – 296 с.
6. Стоддарт Алан, Учебник остеопатических техник. Пер. и науч. ред. О.Н. Лукаша. – Алматы : Аркаим, 2002. – 304 с.
7. Стоддарт Алан, Учебник остеопатических техник. Пер. и науч. ред. О.Н. Лукаша. – Алматы : Аркаим, 2002. – 304 с.

Практичне заняття 4. Тест п'яти ліній. Інтерпретація тесту п'яти ліній.

Основні питання / ключові слова: Гребені клубових кісток, великі рожна стегнових кісток, під'ягодичні складки (або сідничні горби), діагностика таза.

Рекомендована література:

1. Andrew Taylor Still Do Osteopathy Research and Practice / Andrew Taylor Still Do. Copyright, 1910. – 494 p.
2. Катрін Род де Вершер. Руководство по остеопатии / Катрін Род де Вершер, Бертран Шнайдер. – К. : Феникс, 2015. – 256 с.
3. Маршандиз Ж. Информационная остеопатия. Методика «Прислушиваясь к телу» / Ж. Маршандиз, А. Маршандиз. - М. : Эксмо, 2019. - 192 с.
4. Мирошниченко Д.Б. Артикуляционные техники / Д.Б. Мирошниченко. - Казань : «Анкор», 2014. – 85 с.
5. Новосельцев С.В. Клиническая остеопатия. Висцеральные техники / С.В. Новосельцев. - СПб : ООО «Фолиант», 2013. – 296 с.
6. Стоддарт Алан, Учебник остеопатических техник. Пер. и науч. ред. О.Н. Лукаша. – Алматы : Аркаим, 2002. – 304 с.

Змістовий модуль 3. Поняття про артикуляції. Артикуляційні техніки на верхньої кінцівки, методика виконання

Лекція 7. Соматична дисфункція. Види бар'єрів.

Основні питання / ключові слова: дисфункція, функціональне порушення, фізіологічний, еластичний, анатомічний бар'єри.

Лекція 8. Поняття про артикуляції та артикуляційні техніки. Показання та протипоказання к артикуляції.

Основні питання / ключові слова: артикуляції та артикуляційні техніки, показання та протипоказання.

Практичне заняття 5. Артикуляції на верхній кінцівці.

Основні питання / ключові слова: грудино-ключичний суглоб, акромиально-ключичний суглоб.

Рекомендована література:

1. Andrew Taylor Still Do Osteopathy Research and Practice / Andrew Taylor Still Do. Copyright, 1910. – 494 p.
2. Катрін Род де Вершер. Руководство по остеопатии / Катрін Род де Вершер, Бертран Шнайдер. – К. : Феникс, 2015. – 256 с.
3. Маршандиз Ж. Информационная остеопатия. Методика «Прислушиваясь к телу» / Ж. Маршандиз, А. Маршандиз. - М. : Эксмо, 2019. - 192 с.
4. Мирошниченко Д.Б. Артикуляционные техники / Д.Б. Мирошниченко. - Казань : «Анкор», 2014. – 85 с.
5. Новосельцев С.В. Клиническая остеопатия. Висцеральные техники / С.В. Новосельцев. - СПб : ООО «Фолиант», 2013. – 296 с.
6. Стоддарт Алан, Учебник остеопатических техник. Пер. и науч. ред. О.Н. Лукаша. – Алматы : Аркаим, 2002. – 304 с.

Практичне заняття 6. Артикуляції на суглобах поясу верхньої кінцівки.

Основні питання / ключові слова: плечовий (плечолопатковий) суглоб, артикуляції на плечолопатковому суглобі.

Рекомендована література:

1. Andrew Taylor Still Do Osteopathy Research and Practice / Andrew Taylor Still Do. Copyright, 1910. – 494 p.
2. Катрін Род де Вершер. Руководство по остеопатии / Катрін Род де Вершер, Бертран Шнайдер. – К. : Феникс, 2015. – 256 с.
3. Маршандиз Ж. Информационная остеопатия. Методика «Прислушиваясь к телу» / Ж. Маршандиз, А. Маршандиз. - М. : Эксмо, 2019. - 192 с.
4. Мирошниченко Д.Б. Артикуляционные техники / Д.Б. Мирошниченко. - Казань : «Анкор», 2014. – 85 с.
5. Новосельцев С.В. Клиническая остеопатия. Висцеральные техники / С.В. Новосельцев. - СПб : ООО «Фолиант», 2013. – 296 с.
6. Стоддарт Алан, Учебник остеопатических техник. Пер. и науч. ред. О.Н. Лукаша. – Алматы : Аркаим, 2002. – 304 с.

Практичне заняття 7. Артикуляції на суглобах вільної верхньої кінцівки.

Основні питання / ключові слова: ліктьовий суглоб. променезап'ястковий суглоб, артикуляція.

Рекомендована література:

7. Andrew Taylor Still Do Osteopathy Research and Practice / Andrew

Taylor Still Do. Copyright, 1910. – 494 p.

8. Катрін Род де Вершер. Руководство по остеопатии / Катрін Род де Вершер, Бертран Шнайдер. – К. : Феникс, 2015. – 256 с.

9. Маршандиз Ж. Информационная остеопатия. Методика «Прислушиваясь к телу» / Ж. Маршандиз, А. Маршандиз. - М. : Эксмо, 2019. - 192 с.

10. Мирошниченко Д.Б. Артикуляционные техники / Д.Б. Мирошниченко. - Казань : «Анкор», 2014. – 85 с.

11. Новосельцев С.В. Клиническая остеопатия. Висцеральные техники / С.В. Новосельцев. - СПб : ООО «Фолиант», 2013. – 296 с.

12. Стодарт Алан, Учебник остеопатических техник. Пер. и науч. ред. О.Н. Лукаша. – Алматы : Аркаим, 2002. – 304 с.

Змістовий модуль 4. Артикуляційні техніки на нижній кінцівці, методика виконання.

Лекція 9. Пальпаторні орієнтири і фізіологія руху.

Основні питання / ключові слова: рух, постура. Пальпація.

Лекція 10. Фасція.

Основні питання / ключові слова: фасція, вид сполучної тканини.

Практичне заняття 8. Артикуляції на нижній кінцівці.

Артикуляції на нижній кінцівці. Артикуляції на суглобах поясу нижньої кінцівки, тазова кістка, крижі.

Основні питання / ключові слова: Артикуляція, суглоби нижньої кінцівки, крижово-клубовий суглоб.

Рекомендована література:

1. Andrew Taylor Still Do Osteopathy Research and Practice / Andrew Taylor Still Do. Copyright, 1910. – 494 p.

2. Катрін Род де Вершер. Руководство по остеопатии / Катрін Род де Вершер, Бертран Шнайдер. – К. : Феникс, 2015. – 256 с.

3. Маршандиз Ж. Информационная остеопатия. Методика «Прислушиваясь к телу» / Ж. Маршандиз, А. Маршандиз. - М. : Эксмо, 2019. - 192 с.

4. Мирошниченко Д.Б. Артикуляционные техники / Д.Б. Мирошниченко. - Казань : «Анкор», 2014. – 85 с.

5. Новосельцев С.В. Клиническая остеопатия. Висцеральные техники / С.В. Новосельцев. - СПб : ООО «Фолиант», 2013. – 296 с.

6. Стодарт Алан, Учебник остеопатических техник. Пер. и науч. ред. О.Н. Лукаша. – Алматы : Аркаим, 2002. – 304 с.

Практичне заняття 9. Артикуляції на суглобах поясу нижньої кінцівки.

Основні питання / ключові слова: кульшовий суглоб.

Рекомендована література:

1. Andrew Taylor Still Do Osteopathy Research and Practice / Andrew

Taylor Still Do. Copyright, 1910. – 494 p.

2. Катрін Род де Вершер. Руководство по остеопатии / Катрін Род де Вершер, Бертран Шнайдер. – К. : Феникс, 2015. – 256 с.
3. Маршандиз Ж. Информационная остеопатия. Методика «Прислушиваясь к телу» / Ж. Маршандиз, А. Маршандиз. - М. : Эксмо, 2019. - 192 с.
4. Мирошниченко Д.Б. Артикуляционные техники / Д.Б. Мирошниченко. - Казань : «Анкор», 2014. – 85 с.
5. Новосельцев С.В. Клиническая остеопатия. Висцеральные техники / С.В. Новосельцев. - СПб : ООО «Фолиант», 2013. – 296 с.
6. Стодарт Алан, Учебник остеопатических техник. Пер. и науч. ред. О.Н. Лукаша. – Алматы : Аркаим, 2002. – 304 с.

Практичне заняття 10. Артикуляції на суглобах вільної нижньої кінцівки.

Основні питання / ключові слова: колінний суглоб, гомілковостопний суглоб, стопа.

Рекомендована література:

1. Andrew Taylor Still Do Osteopathy Research and Practice / Andrew Taylor Still Do. Copyright, 1910. – 494 p.
2. Катрін Род де Вершер. Руководство по остеопатии / Катрін Род де Вершер, Бертран Шнайдер. – К. : Феникс, 2015. – 256 с.
3. Маршандиз Ж. Информационная остеопатия. Методика «Прислушиваясь к телу» / Ж. Маршандиз, А. Маршандиз. - М. : Эксмо, 2019. - 192 с.
4. Мирошниченко Д.Б. Артикуляционные техники / Д.Б. Мирошниченко. - Казань : «Анкор», 2014. – 85 с.
5. Новосельцев С.В. Клиническая остеопатия. Висцеральные техники / С.В. Новосельцев. - СПб : ООО «Фолиант», 2013. – 296 с.
6. Стодарт Алан, Учебник остеопатических техник. Пер. и науч. ред. О.Н. Лукаша. – Алматы : Аркаим, 2002. – 304 с.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	2	2	2	2

Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	3	3	3	3
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			55		55		65		65
Максимальна кількість балів: 240									
Розрахунок коефіцієнта: $240/100=2,4$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1. Вступ до остеопатії. Деякі питання застосування засобів остеопатії у фізичній реабілітації (18 годин)		
Вступ до остеопатії. Історія, розділи, принципи остеопатії (2 год.). Клінічне остеопатичне обстеження пацієнта (4 год.). Підходи в побудові сеансу остеопатії (4 год.). Флексійний тест стоячи (з розвантаженням задньої групи м'язів стегна при необхідності) (4 год.). Флексійний тест сидячи. Інтерпретація флексійного тесту стоячи і сидячи (4 год.).	Поточний	5
Змістовий модуль 2. Поняття о техниках остеопатії. Основні анатомічні терміни (10 годин).		
Принципи холізму в остеопатії (2 год.). Осі і площини людського тіла. (2 год.). Поняття о техниках остеопатії прямі, непрямі та комбіновані. Основні анатомічні терміни. (2 год.). Клінічне остеопатичне обстеження пацієнта у фронтальній та сагітальній площині. (2 год.). Тест п'яти ліній. Інтерпретація тесту п'яти ліній. (2 год.).	Поточний	5
Змістовий модуль 3. Поняття про артикуляції. Артикуляційні техніки на верхньої кінцівки, методика виконання. (8 год.).		
Поняття про артикуляції та артикуляційні техніки. Показання та протипоказання к артикуляції (2 год.). Артикуляції на верхній кінцівці (2 год.). Артикуляції на суглобах поясу верхньої кінцівки(2 год.). Артикуляції на суглобах вільної верхньої кінцівки(2 год.).	Поточний	5
Змістовий модуль 4. Артикуляційні техніки на нижній кінцівці, методика виконання (6 год.).		

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Артикуляції на нижній кінцівці (2 год.). Артикуляції на суглобах поясу нижньої кінцівки. (2 год.). Артикуляції на суглобах вільної нижньої кінцівки (2 год.).	Поточний	5
Всього 42 години		

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — модульне письмове тестування.

Критерії оцінювання модульного письмове тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	24 - 25
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	21 - 23
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	18 – 20
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	13 – 17
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	10 -13
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модуля (низький рівень)</i>	6 – 9
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — залік для 5 курсу

Форма контролю — іспит для 6 курсу

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Не передбачено.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	90-100
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	82-89
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	75-81
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	69-74
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	60-68
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модуля (низький рівень)</i>	35-59
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-34

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год.: лекції - 20 год., практ. заняття - 20 год., самостійна робота - 42 год., модульн. контроль - 8 год., залік/іспит

Модулі	Змістовий модуль 1. Вступ до остеопатії. Деякі питання застосування засобів остеопатії у фізичній реабілітації. (55 балів)		
Лекції	1	2	3
Теми лекцій	Вступ до остеопатії. Історія, розділи, принципи остеопатії	Клінічне остеопатичне обстеження пацієнта..	Підходи в побудові сеансу остеопатії
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1
Практичні заняття	1	2	
Теми практичних занять	Флексійний тест стоячи. Інтерпретація флексійного тесту стоячи		Флексійний тест сидячи. Інтерпретація флексійного тесту стоячи і сидячи.
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1		10+1
Самост. роб. (бали)	5		
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 1 (25 балів)		

Модулі	Змістовий модуль 2 Змістовий модуль 2. Поняття о техниках остеопатії. Основні анатомічні терміни. (55 балів)		
Лекції	4	5	6
Теми лекцій	Принципи холізму в остеопатії	Осі і площини людського тіла. основні анатомічні терміни	Поняття о техниках остеопатії прямі, непрямі та комбіновані. Основні анатомічні терміни.
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1
Практичні заняття	3		4
Теми практичних занять	Клінічне остеопатичне обстеження пацієнта у фронтальній та сагітальній площині.		Тест п'яти ліній. Інтерпретація тесту п'яти ліній.
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1		10+1
Самост. роб. (бали)	5		
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 1 (25 балів)		

Модулі	Змістовий модуль 3. Поняття про артикуляції. Артикуляційні техніки на верхньої кінцівки, методика виконання. (65 балів)		
Лекції	7		8
Теми лекцій	Соматична дисфункція. Види бар'єрів.		Поняття про артикуляції та артикуляційні техніки. Показання та протипоказання жо артикуляції
Лекції, відвід. (бали)	1		1
Практичні заняття	5	6	7
Теми практичних занять	Артикуляції на верхній кінцівці. Анатомія	Артикуляції на суглобах поясу верхньої кінцівки	Артикуляції на суглобах вільної верхньої кінцівки
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5		
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 1 (25 балів)		

Модулі	Змістовий модуль 4. Артикуляційні техніки на нижній кінцівці, методика виконання (65 балів)		
Лекції	9		10
Теми лекцій	Пальпаторні орієнтири і фізіологія руху.		Фасція
Лекції, відвід. (бали)	1		1
Практичні заняття	8	9	10
Теми практичних занять	Артикуляції на нижній кінцівці	Артикуляції на суглобах поясу нижньої кінцівки	Артикуляції на суглобах вільної нижньої кінцівки
Робота на практич. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5		
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 1 (25 балів)		

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Andrew Taylor Still Do Osteopathy Research and Practice / Andrew Taylor Still Do. // Copyright, 1910, - 494р.
2. Гильяни Ж.Л. Алфавит человеческого тела / Ж.П. Гильяни : [перевод с французского]. СПб : ООО «Меридиан-С», 2010, -172 с.
3. Катрін Род де Вершер. Руководство по остеопатии / Катрін Род де Вершер, Бертран Шнайдер. – К. : Феникс, 2015. – 256 с.
4. Маршандиз Ж. Информационная остеопатия. Методика «Прислушиваясь к телу» / Ж. Маршандиз, А. Маршандиз. М. : Эксмо, 2019. - 192 с.
5. Мирошниченко Д.Б. Артикуляционные техники / Д.Б. Мирошниченко. - Казань : «Анкор», 2014. – 85 с.
6. Нейматов Э.М., Сабинин М. Настольная книга остеопата. Основы биомеханики движения тела. – СПб.: ООО «Медицинское информационное агентство», 2012. – 480 с.
7. Новосельцев С.В. Клиническая остеопатия. Висцеральные техники / С.В. Новосельцев. – СПб : ООО «Фолиант, 2013. – 296 с.
8. Стодарт Алан, Учебник остеопатических техник. Пер. и науч. ред. О.Н. Лукаша. – Алматы : Аркаим, 2002. – 304 с.

Додаткові:

1. Томас В. Майерс Анатомические поезда. Миофасциальный меридианы для мануальной и спортивной медицины / Томас В. Майерс. – Лондон: Harcourt Publishes Limited, 2007. - 273 с.
2. Wernham J, The mechanics of the spine and pelvis / J. Wernham, TE Hall. – Maidstone: Maidstone College of Osteopathy, 1960.
3. Parsons J, Marcer N. Osteopathy. Models for diagnosis, treatment and practice /J. Parsons, N. Marcer. - Edinburgh: Churchill Livingstone, 2006:43-70.
4. Рихтер Филипп. Триггерные точки и мышечные цели в остеопатии / Филип Рихтер, Эрик Хебген. – СПб. : Меридиан-С, 2015. – 277 с.
5. <https://www.booksmed.com/osteopatiya/>
6. <https://booksonline.com.ua/view.php?book=174958>
7. <https://monster-book.com/osteopatiya>
8. https://bookz.ru/authors/tat_ana-kogan/osteopat_527/1-osteopat_527.html